

ՀԻՄՆԱՐԿԷՔ ԱՍՍԱՆԻ ՆՈՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ

Նոր չէ՛ր պահանջքը եւ ոչ ալ մտադրութիւնը՝ կառուցանելու սեփական վարժարան մը Ամմանի մէջ:

1946-էն ի վեր, հետզհետէ ստուարացող Ամմանի հայ գաղութը զգացած էր հրատապ անհրաժեշտութիւնը հող մը գնելու եւ վանք մը կառուցանելու, դպրոցով, եկեղեցիով եւ Տեսուչի ընակարանով: Այդ ուղղութեամբ առնուած էր նաեւ դրական քայլ մը, շնորհիւ Տիար Սեբովբէ Անթիքաճեանի, որ 1932-էն ասդին, մօտ 1000 քառ. մետր տարածութեամբ հողամաս մը տրամադրած էր այս նպատակին:

1953-ին, Ամեն. Տ. Եղիշէ Արքեպս. Տէրտէրեան, տակաւին Տեղապահ Ս. Աթոռիս, ընդառաջելով Ամմանի պատուարժան ազգայիններու փափաքին եւ մասնաւորաբար Տիար Սեբովբէ Անթիքաճեանի առաջարկին, ծախք փոքրիկ այս հողամասը 1300 տրինարի եւ Ս. Աթոռոյ կողմէն 700 տրինար աւելցնելով արդիւնքին վրայ, գնեց Նոր հողամաս մը, չորս անգամ տւելի ընդարձակ, հոգածու աշխատանքներով Տեղական Մարմնի Առեւտրային Տիար Յակոբ Պէրպէրեանի:

Երուսաղէմի տազնապը արգելք հանդիսացաւ զեղեցիկ այս ծրագրի ամբողջացումին: Աթոռը բռնագրաւել փորձող ծանօթ խմբակը խոստումներով օրօրեց Ամմանի գաղութը եւ քրաւ ոչինչ, լրումին տանելու համար ձեռնարկը:

Անցեալ տարուան Պատրիարքական ընտրութենէն եւ գահակալութենէն անմիջապէս ետք, Ամենապատիւ Պատրիարքին առաջին մտահոգութիւնը եղաւ Ամմանի դպրոցական լքուած ծրագիրը իրականութեան կանչել եւ կենդանացնել: Այս նպատակաւ ունեցաւ հանդիպումներ եւ մտքի փոխանակութիւն Ամմանի ազգայիններուն հետ եւ եկաւ այն եզրակացութեան թէ տարիներ առաջ գնուած հողը շատ հեռու էր հայկական թաղամասէն եւ հետեւաբար յարմարութիւն չունէր դպրոցի եւ եկեղեցիի: Ուստի որոշուեցաւ անմիջապէս գտնել հայկական թաղամասերուն մօտ հողամաս մը եւ գնել զայն կարելի փութով: Սոյն գործը յանձնուեցաւ յայտնի երկու ճարտարապետներու, Տեարք Տիրան Ոսկերիչեանի եւ Ալպէս Փէլթէքեանի, որոնք միեւնոյն ատեն անդամ են Գաղութային Հոգաբարձութեան:

Երկու ամիսներ առաջ գտնուեցաւ եւ գնուեցաւ հողամաս մը, որ կը ներկայացնէ ամէն յարմարութիւն եւ կը լրացնէ գաղութիս պահանջքը ամբողջովին: Աշրաֆիէի բլուրի կողքին, տիրող տեսարանով, երկու ճամբաներու վրայ, 3000 քառակուսի մետր տարածութեամբ Նոր եկեղեցիի եւ դպրոցի համար գնուած հողամասը կը գոհացնէ ամենէն խստապահանջներն անգամ:

Հոգի գնման պայմանագրութիւնը հազիւ ստորագրուած, Պատրիարք Սրբազանը կոչ քրաւ Հ. Բ. Ը. Միւրթեան, որպէսզի ստանձնէ դպրոցի շինութեան ծախքը:

Մայիս 2-ի տակիր նամակով, Հ. Բ. Ը. Միւրթեան Ընդհ. Տնօրէն քաղաքատապ Տիար Գ. Կիրակոսեան յայտնեց Սրբազան Պատրիարքին, թէ, «Ձեր այս նոր բաղձանքին կենսական նշանակութիւնը ըմբռնելով, Կեզր. Վարչութիւնը ուզեց սիրով ընդառաջ

երթալ անոր, եթէ այս առթիւ գոյութիւն ունեցող միակ միջոցը կարելի ըլլար գործադրութեան դնել:

«Միութեանս ծերունագարդ մէկ պատուական քարերարը, Տիար Վահրամ Իգպաշեան, վերջերս 20,000 տոյար յանձնած էր մեզի, այս գումարը անձեռնմխելի պահելու եւ անոր եկամուտը իր իսկ որոշած ձեւով տարուէ տարի կրթական նպատակի մը յատկացնելու պայմանով: Կեդր. Վարչութիւնը յարմար դատեց այս գումարը Ամմանի դպրոցին կառուցման համար տրամադրել, եթէ բարերարը հաճէր իր որոշումը փոխել:

«Անկեղծօրէն ուրախ ենք յայտնելու որ ան ազնուօրէն համաձայն գտնուեցաւ որ իր նուիրատուութիւնը գործածենք այս արժանաւոր նպատակին համար»:

Քաջալերուած առաջին այս արդիւնքէն, Պատրիարք Արքազանը դիմեց նաեւ այլ բարերար հաստատութիւններու, գեղեցիկ դպրոցի եւ եկեղեցիի մը շինութեան ամբողջական ծախքը ապահովելու քաղցր ակնկալութեամբ: Սյս դիմումները բերին նոյնպէս յուսադրիչ խոստումներ, որոնց մանրամասնութիւնները կը հրատարակենք յաջորդիւ:

Ի պատիւ եւ ի գնահատութիւն Հ. Բ. Ը. Միութեան իշխանական այս վերաբերմունքին, Ս. Աթոռս որոշեց նորակառոյց վարժարանը կոչել

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՎԱՀՐԱՄ ԻԻԶՊԼՇԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Յուլիսի 2ին, Կիրակի առաւօտ, կատարուեցաւ նոր վարժարանին փառաւոր հիմնարկէքը, Յորդանանի սիրեցեալ Վարչապետ՝ Ն. Վսեմ. Պահճաթ Քալհուտիի ձեռքով:

Հողը շրջագծուած էր Յորդանանեան դրօշակներով, իսկ վարժարանի շինութեան տեղը զետեղուած էր բարձրադիր պատառի մը վրայ՝ վարժարանին մեծադիր յատակագիծը:

Տեղւոյն վրայ կը գտնուէին Պատրիարք Արքազանը, շրջապատուած Միաբանութեան անդամներով եւ ժողովուրդի հոծ բազմութեամբ, երբ, ժամը 10.15ին, ժամանեց Ն. Վսեմ. Վարչապետը, շրջապատուած երկու նախարարներով՝ Ներքին Գործոց եւ Արդարութեան նախարար Ն. Վ. Հասան էլ-Քաթիպ եւ Կրթական նախարար Ն. Վ. Բաքիք էլ-Հիւսէյնի:

Ն. Վ. Վարչապետը եւ նախարարները ընդունուեցան Յորդանանի Ընդհ. Ոստիկանապետին կողմէ եւ ալքէ անցուցին պատուոյ պահակներու խումբը: Ապա, Արքազան Պատրիարքը առաջնորդեց զանոնք դէպի վրանը, մասնաւորաբար պատրաստուած օրուան հանդիսութեան համար:

Ժամը 10.30ին, Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Հայրիկ Եպս. եւ Միաբան Հայրեր օրհնեցին հիմերը, կրօնական մասնաւոր արարողութեամբ եւ Ս. Աւետարանի ընթերցումով:

Ամփիջապէս ետք, Ն. Վ. Պահճաթ Քալհուտի ժողովուրդի խանդավառ ծափերուն մէջ յառաջացաւ եւ իր ձեռքով դրաւ ու ծեփեց շէնքին անկիւնաքարը, օծուած, ըստ սովորութեան, տեղւոյն վրայ զոհուած ոչխարի արիւնով:

Ապա, հիմնաքարին մօտ կեցած, Արքազան Պատրիարքը խօսք առաւ եւ ըսաւ.

«Այսօր կ'իրականանայ մեր եւ ձեր տարիներու երազը: Սիրելի՛ ժողովուրդ Ամմանի, այսօր հիմնեցինք ահա ձեր նոր վարժարանը, որ պիտի բարձրանայ գեղեցիկ

այս լերան բարձունքին, հոյակապ շինուածքով: Ուրախ ենք մանաւանդ որ դպրոցին հիմնաքարը ինք իր ձեռքով դրաւ եւ հաստատեց մեր բոլորին սիրելի եւ յարգելի բարեկամը՝ Նորին Վսեմութիւն Պահնաթ Թալիունի, ձեռներէջ Վարչագետը Յորդանանի:

«Անցած է այլեւս ժամանակը վսեմ խօսքերու եւ, ինչո՞ւ չըսենք, մեծ սուտերու: Ժամանակն է աշխատանքի եւ շինարարութեան, ժամանակն է յառաջդիմութեան եւ յաջողութեան:

«Մենք մեր շինարարական ծրագիրներու առաջին քարը ուզեցինք դնել Ամմանի մէջ, Թագաւորանիստ մայրաքաղաքի այս բարձունքին վրայ, մեր սիրոյ եւ երախտագիտութեան լաւագոյն արտայայտութիւնը նկատելով զայն մեր Թագաւորին՝ ամենուս սրտին ա՛յնքան մօտիկ եւ բազմայարգ Հիւսէյնի նկատմամբ...»

Ն. Վ. Պահնաթ Թալիունի կը գեօելէ հիմնաքարը:

«Մասնաւորաբար ուրախ ենք որ մեր առաջին այս ձեռնարկին առաջին քարը կը դրուի Ն. Վսեմութեան ձեռքով, ձեռք մը որ եղած է միշտ շնորհաբեր եւ բարեբաստիկ մեզի, մեր Աթոռին եւ մեր ժողովուրդին համար...»

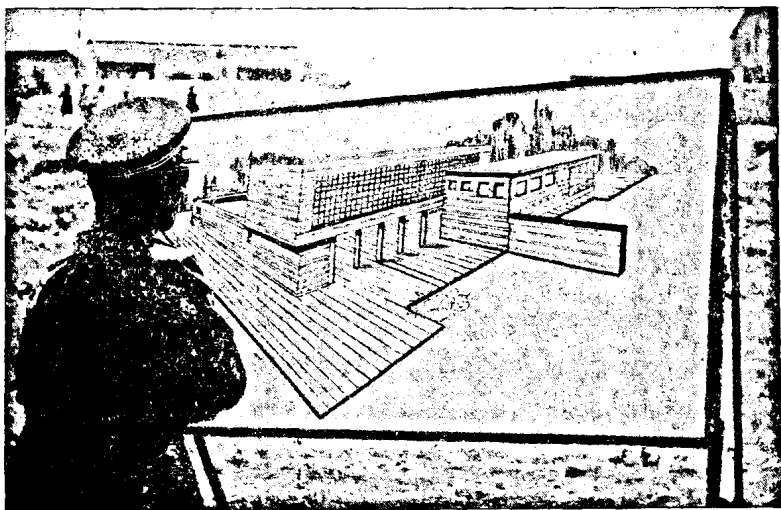
«Թող երկա՛ր ապրի մեր Թագաւորը, Թող երկա՛ր ապրին Կառավարութեան պետ՝ Պահնաթ Թալիունի եւ Վսեմաշուք Նախարարները, որոնք պատուեցին այս հանդիսութիւնը»:

Ս. Պատրիարք Հօր խօսքը Արաբերէնի Թարգմանեց Դիւանապետ Հոգշ. Տ. Շահէ Վրդ. Անէմեան:

Յետոյ խօսք առաւ Ն. Վ. Վարչապետը եւ ըսաւ.

«Շատ զգացուած եմ անձիս հանդէպ արտաշայտուած ազնիւ զգացումներուն համար: Երբ Վեհափառ Թագաւորը եւ մենք մեր վստահութիւնը դրինք Ձերդ Ամենապատուութեան վրայ, վստահ էինք որ Ձեզմով պիտի ծաղկի Սթոռը եւ պիտի յառաջդիմէ հայ համայնքը, գեղեցիկ եւ շինարար ծրագիրներով: Ձեր յաջող ձեռնարկները կ'ուրախացնեն մեզ, որովհետեւ կը սատարեն երկրի յառաջդիմութեան եւ լուսաւորութեան:

«Մասնաւորաբար կը շնորհաւորեմ տեղւոյն ընտրութիւնը: Երանի Սման մայրաքաղաքի բազմաթիւ բլուրներէն իւրաքանչիւրը գեղեցկանար կրօնական յարկով մը եւ կրթական օճախով մը, նման այս մէկին, որուն հիմնարկէրը կատարել մեծ հաճոյք մըն է ինծի համար ...»:

Ընդհանուր Ոստիկանապետ Վսեմ. Քերիմ Օհան
կը դիտէ Վաթարանի մեծապիւր Եպիսկոպոսը:

Շնորհաւորական խօսքեր փոխանակելէ ետք Սրբազան Պատրիարքին հետ եւ օշաբակի հիւրասիրութենէն ետք, Ն. Վսեմութիւն Վարչապետը եւ պատուարժան մեծարգոյ հիւրերը զինուորական պատիւներով հրաժեշտ առին եւ մեկնեցան:

Նոյն օրը, Ամմանի ռատիօկայանը ծայնասփռեց հանդիսութիւնը ամբողջութեամբ:

Աստուծոյ օգնութեամբ, կը յուսանք որ շինութեան գործը պիտի յառաջանայ կանոնաւոր կերպով եւ պիտի յաջողինք մի քանի ամիսներ ետք կատարել նորաշէն դպրոցին եւ եկեղեցիին բացումը, յուրախութիւն մեր սիրեցեալ ժողովուրդին եւ ի փառս Աստուծոյ:

Շ.